

26. Valencià: Llengua i Literatura II Batxillerat (LOGSE)

- *Primera part de la prova*
- *Exercici comú*

26.1. Característiques de l'examen

El temps màxim per a la realització de la prova serà de **90 minuts**.

L'exercici constarà d'un text en valencià, a partir del qual caldrà realitzar un comentari, i de quatre qüestions, de les quals l'estudiant n'haurà d'elegir dues i desenvolupar-les.

1. Sobre el text

El text pot procedir dels següents àmbits d'ús:

- Acadèmic (científic, tècnic i humanístic)
- Periodístic
- Polític
- Publicitari
- Jurídic
- Administratiu
- Literari
- Pertanyen a qualsevol tipologia textual

El text tindrà una extensió inferior a les 40 línies. El tema del text no serà aliè als coneixements i als interessos dels estudiants.

2. Sobre el comentari

El comentari del text es demanarà sense introduir matisacions sobre els aspectes que han de ser objecte de comentari. No obstant això, per a facilitar l'aplicació dels criteris de correcció, haurà d'incloure continguts com els que s'enumeren a continuació:

— *Capacitat d'anàlisi i síntesi*

1. Realització d'un resum del text on l'estudiant ha de mostrar que ha entès el text i sap destriar les idees principals de les secundàries.
2. Establiment del tema o els temes de què tracta el text. Veure si pot inferir-se del títol o d'altres elements paratextuals (fotos, elements subratllats i altres aspectes tipogràfics).
3. Delimitació de les parts constitutives del text. Analitzar la informació seleccionada i establir com s'organitza: si hi ha un únic tema (tema constant), si apareixen temes derivats (subtemes) o si es passa d'un tema a un altre

(progressió lineal). Altres tipologies estructurals: causa-conseqüència, problema-solució, descripció-enumeració, etc.; estructura analitzant, sintetitzant, paral·lelística, enquadrada, etc.

— *Comentari sobre el contingut*

- Caracterització del text
  1. Establir l'àmbit d'ús: acadèmic, periodístic, publicitari, jurídic, administratiu, literari, etc.
  2. Tipus de text: expositiu, argumentatiu, narratiu, retòric, descriptiu, etc.
  3. Gènere: article d'opinió, carta al director, ressenya, conte, debat, conferència, article de divulgació científica, etc.
  4. Finalitat comunicativa: informar sobre un tema, persuadir, orientar l'opinió o la conducta, etc.
  5. Varietat lingüística: determinar el dialecte geogràfic (variació diatòpica), el dialecte social (variació diastràtica) i el registre (variació diafàsica o funcional). Sobre tot, veure si es tracta d'un registre formal o informal i justificar-ho, i determinar si el llenguatge és general o d'especialitat.
  6. Polifonia i intertextualitat.
  7. Pressuposicions.
  8. Funcions lingüístiques predominants.
  9. Modalitat oracional, modalització i impersonalitat.
  10. Mecanismes de cohesió lèxica.
  11. Mecanismes de cohesió gramatical.

- Valoració personal

1. Valoració de les idees exposades per l'autor.
2. Nous arguments a favor o en contra.
3. Interés o actualitat del tema tractat. Temes relacionats.
4. Avaluar si el text aconsegueix la finalitat comunicativa que es proposa.
5. Judici personal.

L'anterior esquema no s'ha d'entendre necessàriament com un esquema rígid i tancat, sinó com un llistat de qüestions significatives per a donar compte del caràcter d'un text.

3. Sobre les qüestions

1. Es proposaran quatre qüestions de les quals se n'elegiran dues.
2. Les qüestions es referiran a marques lingüístiques que apareixen al text i avaluaran aspectes de qualsevol nivell de llenguatge: morfològic, sintàctic, lèxic, semàntic i pragmàtic.
3. Les qüestions no proposaran l'exposició de coneixements teòrics descontextualitzats i atendran a la capacitat

d'aplicar els coneixements teòrics a l'anàlisi i la producció d'aspectes concrets de l'ús de la llengua.

24.2. Criteris de correcció

S'avaluarà la capacitat de l'estudiant:

- a) D'analitzar el text a partir de la descripció de la seua estructura i de la separació de les idees principals i les secundàries.
- b) De sintetitzar el text mitjançant l'establiment del tema.
- c) D'interpretar el text gràcies a les marques lingüístiques explícites o implícites que el text ofereix i dels coneixements enciclopèdics.
- d) De fer-ne una valoració crítica i d'identificar la presència de valors o d'actituds sociolingüístiques pròpies d'una situació de contacte de llengües.
- e) De construir un text adequat al registre formal, de manejar els mecanismes que donen coherència i cohesió al text, i d'expressar-se amb correcció gramatical.
- f) D'expressar-se de forma neutra mitjançant l'ús de formes impersonals o despersonalitzadores durant el comentari del contingut (capacitat d'anàlisi i caracterització del text) i de canviar a fórmules personals i modalitzadores en la valoració personal del text (valoració personal).
- g) D'aplicar els conceptes teòrics a millorar les seues capacitats expressives (en el bloc de les qüestions).

S'assignarà el 70% de la puntuació al comentari i el 30% a les qüestions. És a dir, sobre una puntuació de 10, 7 al comentari i 3 a les qüestions. Cada qüestió puntua 1'5 punts.

L'avaluació del comentari es realitzarà de la manera següent:

- a) Capacitat d'anàlisi i síntesi: 3 punts.
- b) Caracterització del text: 3 punts.
- c) Valoració personal: 1 punt.

L'expressió de l'estudiant es valorarà de la forma següent: si globalment és positiva es podrà apujar fins a 1 punt la nota obtinguda en el comentari i, si és negativa, es disminuirà fins a dos punts.

24.3. Currículum de la matèria i nucli de continguts

El currículum de la matèria està detallat al Decret 50/2002, de 26 de març, que estableix el currículum de batxillerat LOGSE.

1. Comunicació

Els continguts que corresponen a este nucli són:

— Llengua i societat:

- Origen i desenrotllament del valencià.
- Varietats del valencià.
- Característiques lingüístiques del valencià actual.
- Els fenòmens de contacte de les llengües. Les actituds lingüístiques i les normes d'ús.

— Textos escrits específics:

- Textos científics i tècnics.
- Textos jurídics i administratius.
- Textos humanístics.
- Textos periodístics i publicitaris.
- Textos literaris.

2. Estudi de la Llengua

Els continguts que corresponen a este nucli són:

— Principis bàsics de les normes lingüístiques.

— La gramàtica:

- Les categories gramaticals (II).
- Tipus d'oracions.

— Estructura del text:

- Mecanismes de coherència.
- Cohesió gramatical i lèxica.
- Els connectors.
- Altres mecanismes de cohesió.

— Components bàsics del lèxic del valencià (II).

- La terminologia.
- Procediments lingüístics per a la creació de neologismes.

— El valencià en Internet. Recursos lingüístics fonamentals.

- Institucions acadèmiques, agències de premsa, mitjans de comunicació digitals, col·leccions de textos, autoformació en llengües, etc.

3. Tècniques de treball

Els continguts que corresponen a este nucli són:

— Tècniques d'anàlisi i comentari de textos: comentari lingüístic i literari.

— Redacció de treballs acadèmics que incorporen els elements complementaris (índexs, cites, bibliografies, etc.).

4. Literatura

Els continguts que corresponen a este nucli són:

— Evolució històrica de les formes literàries.

— La literatura en el segle XX: marc històric i cultural:

- Modernisme, Noucentisme i Avantguardisme.
- La poesia del segle XX. Carles Salvador, Xavier Casp, Vicent Andrés Estellés i Maria Beneyto.
- El realisme social i les últimes tendències poètiques.
- Formes i temes en la narrativa del segle XX. Martí Domínguez, Enric Valor.

- Últimes tendències de la novel·la i el conte.
- Transformacions del teatre durant el segle XX.
Últims corrents. Textos i espectacles teatrals.
- L'assaig contemporani. Joan Fuster.

— Anàlisi i comentari d'una obra de cada època i lectura dels fragments més representatius d'algunes de les literatures de les llengües constitucionals i de les literatures estrangeres.